

STOCKHOLMS KOMMUNFULLMÄKTIGE

MOTIONER

1971

Nr 75

Motion

av herr Allan Svedendahl m. fl. (s) angående dels bevarande och upprustning av Strindbergs Blå tornet vid Drottninggatan, dels utvidgning av och information om Strindbergsmuseet

I Blå tornet, Drottninggatan 85, 6 tr., har Strindbergsmuseet inrymts i den ateljévåning, där August Strindberg hade sitt bibliotek. I museet, som inrättats av Strindbergssällskapet med stöd av Stockholms kommun, har hans matsal provisoriskt rekonstruerats med hjälp av bevarade möbler och dylikt. Likaså finns där hans dödssäng och vissa andra möbler från sovrummet samt strindbergiana som böcker, tavlor, manuskript, klippssamlingar och museala föremål, vilka har exponerats så gott utrymmet tillåtit. I våningen 4 tr. hyrde Strindberg en trerumslägenhet, som helt skulle kunna rekonstrueras, om man dit flyttade hans arbetsrum, som nu är inrymt i Nordiska museets s.k. högreständsavdelning.

Det är allmänt bekant att Strindberg flyttade ofta. Enbart i Stockholm torde han ha haft omkring 25 olika adresser. Nästan alla hus som han bott i har rivits. Den mest omdiskuterade rivningen gällde det s.k. Röda huset, Karlaplan 10, där han bodde den längsta tiden. Nu finns det endast ett hus kvar och det är Blå tornet, en fastighet som är intressant även om den inte har de allra yppersta arkitektoniska kvaliteter. De arkitektoniska »bristerna» uppvägs emellertid av att det är mättat av associationer till hans liv och diktning. Med hjälp av tillgängliga möbler och andra föremål kan man återskapa det Strindbergshem där han skrev en stor del av sina betydande verk, däribland sex dramer. Det bör också erinras om att det var härifrån han inledde den stora »Strindbergsfejden». Det var också här som han stod på balkongen 4 tr., när han hyllades av Stockholms arbetare och studenter med fackeltåg på 60-årsdagen 1909 och på 63-årsdagen 1912.

Nu går ryktet att det föreligger risk för rivning av Blå tornet. Helt utan grund förefaller det inte att vara. Rivningsklausuler i kontrakt, tomma lägenheter samt en mycket försummad husfasad är fakta, som i varje fall stryker under att risk för en framställning om rivning inom en inte alltför avlägsen framtid finns. Ansträngningar måste göras för att förhindra en sådan utveckling. Enligt vår mening bör det vara en självklarhet, att en diktare som August Strindberg skall ha en minnesplats i sin födelsestad. En utredning som syftar dels till ett bevarande och upprustning av Blå tornet, dels till att skapa ett utvidgat Strindbergsmuseum, gärna i stadsmuseets regi, bör snarast göras. I samband med detta bör också riktlinjer

dras upp för en effektivare information och propaganda för besök på museet. August Strindbergs namn som vårt språks obestridligt störste diktare skulle i dag kunna dra till sig skaror av svenska besökare samt åtskilliga utländska beundrare. Blå tornet skulle kunna göras till en av de omtalade sevärdheterna i Stockholm. Låt oss erinra om att i andra länder har det rests besläktade äreminnen över betydande diktare liksom andra konstnärer. Bevarat för framtiden är t.ex. Shakespeares födelsehus i Stratford-on-Avon, Goethes hus i Frankfurt am Main (återuppbyggt efter att ha förstörts i grund under det senaste kriget), Runebergshemmet i Borgå, H. C. Andersens hus i Odense, Kafkas hem i Prag etc. Även flera svenska författare har liknande platser, där hemorten slagit vakt om deras minne.

Det berättigade äreminnet över August Strindberg får till sist inte bli en strid om vilken som bör resa det — kommun eller stat. Stockholms kommun bör se det som en ära att få resa det.

Åberopande vad som ovan sagts hemställer vi

att kommunfullmäktige ger närmast berörda myndighet i uppdrag

att snabbast möjligt — med hänsyn till fastighetens tilltagande förfall och därmed ökad rivningsrisk — utreda förutsättningarna för ett bevarande och en upprustning av Blå tornet,

att kartlägga villkoren för en utvidgning av det här befintliga Strindbergsmuseet och

att dra upp riktlinjer för en effektiv propaganda och information om museet.

Stockholm den 7 juni 1971

Allan Svedendahl

Ewald Johannesson

Gunhild Höglund

Wilh. Forsberg

Olof Andersson